

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY NA ROK 2018 - 2022

Ředitel: **Ing. Tomáš Führer**

Školní metodik prevence: **PhDr. Petr Čegan**

Datum: **Září 2018**

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Obsah

1. Východiska realizace školní prevence	3
1. 1. Charakteristika primární prevence	3
1. 2. Vymezení sociálně patologických jevů (okruhy prevence)	3
1. 3. Dokumenty určující realizaci školní prevence (platná legislativa).....	3
2. Podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence	4
2. 1. Charakteristika školy.....	4
2. 2. Klima školy	5
2. 3. Školní preventivní strategie	5
2. 4. Cíl	5
2. 5. Sociální síť spolupracujících organizací	5
2. 6. Školní řád	6
3. Struktura školní prevence	6
3. 1. Výchova žáků v rámci výuky konkrétních předmětů	6
3. 2. Výchova žáků mimo základní výuku.....	6
3. 3. Vzdělávání a spolupráce pedagogických i nepedagogických pracovníků školy	7
3. 4. Spolupráce s rodiči žáků	7
4. Financování prevence	7
5. Hodnocení	7

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Šikana, diagnostika, řešení, prevence
- Příloha č. 2 Metodické doporučení k primární prevenci MŠMT
- Příloha č. 3 Minimální preventivní program
- Příloha č. 4 Psychosociální síť Ostrava

1. Východiska realizace školní prevence

1.1. Charakteristika primární prevence

- Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům spojeným se sociálně patologickými jevy, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření
- Atributy primární prevence jsou výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti

1.2. Vymezení sociálně patologických jevů (okruhy prevence)

- **šikana** – adaptační kursy, přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, interaktivní hodiny ve výuce (příloha č. 1)
- **záškoláctví** – důslednost při omlouvání absence, přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů
- **rasismus, xenofobie** – pozitivní sociální zkušenost s jinými etniky, proškolení pedagogů
- **vandalismus** – důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- **kriminalita, delikvence** - důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- **drogové závislosti** - přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- **sex, HIV/AIDS** – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- **náboženský extremismus** – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- **netolismus** – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů
- **gambling** – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů
- **domácí násilí** – proškolení pedagogů
- **týrání a zneužívání dětí** – proškolení pedagogů
- **ohrožování mravní výchovy mládeže** – proškolení pedagogů
- **poruchy příjmu potravy** – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů

1.3. Dokumenty určující realizaci školní prevence (platná legislativa viz. příloha č. 2)

Zákony:

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**
- **Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů**
- **Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách ve znění pozdějších předpisů**
- **Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**
- **Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů**

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Vyhlášky:

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů**
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb.
- Vyhláška 263/2007Sb. Kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)
- Vyhláška 48/2005Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška 13/2005Sb. O středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři

Metodické doporučení a pokyny:

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28**
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 22294/2013-1
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

2. Podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence

2.1. Charakteristika školy:

- typ školy: Střední odborná škola
- velikost školy: 574 žáků
- zaměření školy: elektrotechnická

2.2. Klima školy

- Pozitivní vztahy v kolektivu zaměstnanců, vstřícný přístup pedagogů k žákům, atmosféra tvořivosti, spolupráce a důvěry
- Kvalifikace pedagogů v odborné i pedagogické oblasti, fundovanost v oblasti prevence, užívání efektivních, moderních a kooperativních metod ve výuce
Odpovídající morální a lidský kredit všech zaměstnanců, výchova žáků a vytváření jejich postojů osobním příkladem dospělých.

2.3. Školní preventivní strategie

- Existence efektivní koncepce (viz. MPP příloha č. 3), její záštita vedením školy a přijetí všemi zaměstnanci
- Spolupráce a důslednost zaměstnanců školy při jejím naplňování (každý nese svůj díl odpovědnosti)
- Personální zajištění prevence:
 - Školní metodik prevence (dále jen ŠMP): metodicky vede a koordinuje prevenci na škole, realizuje preventivní aktivity
 - Výchovný poradce (dále jen VP), spolupráce s pedagogicko- psychologickou poradnou), intenzivně spolupracují na realizaci preventivních aktivit
 - Ředitel školy (dále jen ŘŠ): vytváří materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit
 - Třídní učitelé (dále jen TU): spolupracují na realizaci preventivních aktivit
- Odborné instituce (Renarkon, Pedagogicko- psychologická poradna (dále jen PPP), atd. viz příloha č. 4 psychosociální síť, katalog soc. služeb) spolupracují na realizaci preventivních aktivit školy
- Volnočasové, sportovní a kulturní organizace - spolupracují na volnočasových aktivitách školy
- Nepodceňování a nepřehlížení signálů upozorňujících na výskyt nežádoucích sociálně patologických jevů ve škole, jejich včasná diagnostika, ohlášení a řešení

2.4. Cíl

- reálnost zvolených cílů (aktuálně viz příloha č. 3)
- žáci, rodiče, pedagogové
- metody (interaktivní, prožitkové, sebezkušenostní...)
- formy (výjezdní, v rámci výuky, besedy...)
- supervize pedagogických pracovníků

2.5. Sociální síť spolupracujících organizací

Viz. příloha č. 4

2.6. Školní řád

- Jeho srozumitelnost, vyváženost práv a povinností, zakotvení ustanovení o sociálně patologických jevech i o postizích při porušení těchto ustanovení
- Prokazatelné seznámení žáků, rodičů i pedagogů s tímto dokumentem, spolupráce všech při jeho tvorbě
- Zodpovědný přístup zaměstnanců ke kontrole dodržování všech ustanovení a důsledné uplatňování uvedených postihů

3. Struktura školní prevence

3.1. Výchova žáků v rámci výuky konkrétních předmětů

- Zdravý životní styl – zodpovědnost za vlastní zdraví, zdravá výživa, osobní a duševní hygiena, pohybové aktivity, sexuální výchova, návykové látky (základy společenských věd, chemie a ekologie, tělesná výchova, anglický jazyk, český jazyk)
- Sociálně psychologické dovednosti – posilování schopností komunikace, řešení problémů a konfliktů, adekvátní reakce na stres, neúspěch a kritiku, tolerance k individuálním zvláštnostem (základy společenských věd, tělesná výchova).
- Mravní a právní vědomí – morální hodnoty, humanistické postoje, právní aspekty sociálně patologických jevů, lidská práva, práva dítěte, výchova k partnerství a rodičovství (základy společenských věd).

3.2. Výchova žáků mimo základní výuku

- Besedy školního metodika prevence v kolektivech tříd prvních ročníků – informace o formách prevence na škole, kontakty na odborná zařízení, základní diagnostika třídy, odpovědi na individuální dotazy
- Zapojení všech prvních ročníků do prožitkových seminářů odborných institucí, které napomohou vytvoření zdravých třídních kolektivů a správných osobních postojů jednotlivců (Renarkon – Ostrava, Centrum nové naděje – Frýdek-Místek, atd.)
- Pravidelné třídnické hodiny zaměřené na budování vztahů a příznivého klimatu třídy, na poznávání se a vytváření vzájemné důvěry.
- Besedy ve třídách, kde se objevily nežádoucí jevy za účasti přizvaných odborníků, výchovného poradce, školního metodika prevence, třídního učitele či dalších pedagogických pracovníků dle individuálních okolností a potřeb.
- Namátkové testování žáků na přítomnost alkoholu a jiných návykových látek za účasti zástupce ředitele, školního metodika prevence a pověřeného pracovníka BOZP, následně vyhotovení zápisu o výsledku testu.
- Účast žáků na dalších vhodných kulturně vzdělávacích akcích a sportovních turnajích
- Zájmové aktivity organizované školou (kroužky, soutěže).
- Individuální pohovory výchovného poradce, školního metodika prevence, třídních učitelů s žáky, u kterých se vyskytují problémy s výukou či chováním, jednání s jejich rodiči, výchovné komise
- Průběžné působení výchovného poradce a školního metodika prevence (konzultační hodiny, anonymní dotazy – emailové adresy a nástěnky)

- Adaptační kurz, jehož cílem je ulehčit žákům vstup do nové fáze jejich života, ideální začlenění do kolektivu třídy, bližší poznání třídního učitele. Dále předejít do budoucna možným konfliktům mezi žáky, jako jsou například narušené vztahy v třídním kolektivu a tím zlepšit celkové klima třídy.

3.3. Vzdělávání a spolupráce pedagogických i nepedagogických pracovníků školy

- Metodické porady pedagogů, kteří vyučují předměty, v jejichž osnovách se nacházejí témata z oblasti prevence sociálně patologických jevů, aby bylo dosaženo co nejlepší spolupráce, vzájemné inspirace novými metodami a efektivitu výuky
- Operativní porady pedagogů vyučujících ve třídách, kde se objevují výukové nebo kázeňské problémy, aby se zajistila výměna zkušeností a domluvil společný postup vedoucí k nápravě
- Další vzdělávání a školení výchovného poradce, školního metodika prevence, třídních učitelů, pedagogů vyučujících témata z oblasti prevence, ostatních pedagogických pracovníků i nepedagogických zaměstnanců školy za pomoci vhodných kurzů organizovaných odbornými institucemi
- Metodické a pedagogické vedení začínajících učitelů a praktikujících studentů, aby se předcházelo vzniku problémů a již existující problémy se dařilo uspokojivě řešit

3.4. Spolupráce s rodiči žáků školy

- Navázání spolupráce s rodiči nastupujících žáků v rámci úvodních třídních schůzek, kde je jim vysvětlena strategie primární prevence na škole, podány základní informace o problematice experimentů s návykovými látkami a projevech šikanování
- V průběhu celého studia jsou rodičům pravidelně podávány informace o docházce, chování a výsledcích vzdělávání jejich dětí na třídních schůzkách, v Bakaláři, na webových stránkách školy, při individuálních návštěvách či telefonických rozhovorech
- Při vzniku problémových situací ve třídách budou svolány mimořádné třídní schůzky za účasti zástupců vedení školy, výchovného poradce, školního metodika prevence, či přízvaných odborníků dle potřeby
- Rodičům budou prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce a školního metodika prevence poskytovány individuální konzultace při vzdělávacích a výchovných problémech jejich dětí, budou informováni o podezření na experiment s návykovými látkami či výskyt jiného sociálně patologického jevu
- Rodičům budou rovněž předány kontakty na odborná zařízení, v odůvodněných případech jim bude konzultace s odborníky školou doporučena
- Rodiče budou seznámeni s dokumenty týkající se prevence sociálně patologických jevů jako např. MPP, ŠPS, SOCIÁLNÍ SÍŤ a jiné.

4. Financování prevence

- rozpočet školy
- granty a dotace
- příspěvky žáků a rodičů
- sponzorská dary

5. Hodnocení

- V roce 2022 proběhne vyhodnocení ŠPS za roky 2018 – 2022. Bude analyzován výskyt řešených sociálně patologických jevů na škole.

V Ostravě dne: 4. 9. 2018

zpracoval školní metodik prevence
PhDr. Petr Čegan

Ředitel školy
Ing. Tomáš Führer